

گروه سیاسی – محمدحسین روانبخش: سقوط دولت مستقر افغانستان و بازگشت طالبان، برای مردم رنج کشیده این کشور کابوسی است که احتمالا واقعی شدن آن می‌رود. تجربه حکومت طالبان تجربه تلخ و دردناکی است که افغان‌ها آن را با پوست و خون خود لمس کرده اند و بخشی از آن در رمان «یادبادک باز» اثر خالد حسینی انعکاس یافته است. در این میان آنچه در عرصه سیاسی کشور ما اهمیت دارد نگاه دیپلماتیک جمهوری اسلامی‌به این گروه است.

این گروه از زمان پیدایش در سال ۱۹۹۴ همواره با دولت افغانستان، نیروهای ارتش آمریکا و ناتو جنگیده‌است. طالبان در سطح بین‌الملل به دلیل تفسیر و اجرای شدید و خشن، آنها از احکام اسلام که منجر به برخورد وحشیانه با بسیاری از افغانها شده‌است، محکوم شده‌اند. طالبان پس از تصرف افغانستان، از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ با نام امارت اسلامی افغانستان بر این کشور حکومت کرد. در این سال‌ها، کشورهای پاکستان، امارات متحده عربی و عربستان سعودی تنها سه کشوری بودند که طالبان را به رسمیت شناختند. طالبان پس از حمله آمریکا به افغانستان که موجب برکناری آنان از قدرت شد، از سال ۲۰۰۶ یسار دیگر ضمن اعلام موجودیت، با دولت مستقر افغانستان مبارزه مسلحانه کردند و در بیشتر قسمت‌های جنوب افغانستان به ویژه زابل، قندهار و هلمند نفوذ کردند. از آن زمان، طالبان با نیروهای آمریکا و ناتو نیز در جنگ هستند. در خاطره مردم ما کشتار هشت دیپلمات ایرانی به همراه یک خبرنگار (شهید صارمی) در مزار شریف بود که در تاریخ ۱۷ مرداد ۱۳۷۷ به دست این گروه تروریستی اتفاق افتاد و از آن به بعد به یاد شهید طارمی‌ای روز به عنوان «روز خبرنگار» نامگذاری شد. با این حال به نظر می‌رسد که طیفی از اهالی سیاست در ایران نظر دارند که پس از سالها، اینک نگاه دیگری به طالبان داشته باشیم!

احمد نادری نماینده تهران آذرماه سال گذشته در صفحه توئیتر خود نوشت: «طالبان یکی از جنبش‌های اصیل منطقه و با زمینه قوم پشتون است. حضور در سفارت جمهوری اسلامی‌ایران در دوحه را بایستی به فال نیک گرفت. همکاری با آنان می‌تواند به گسترش ثبات در جامعه افغانستان و جلوگیری از نفوذ گروه‌هایی همچون داعش منجر شود. نباید در دام بازیهای‌های اشتباه رسانه‌های آمریکایی از آنان بقیتم.»

این عبارات بلافاصله با واکنش منفی بسیار روبرو شد. جنایاتی که طالبان در دهه‌های اخیر در افغانستان کرده چیزی نیست که به راحتی فراموش شود یا با عباراتی چون «جنبش اصیل منطقه» آن را مخفی کرد.

یک ماه پس از آن، در هفتم بهمن ۱۳۹۹ سخنگوی وزارت امور خارجه از سفر هیات سیاسی طالبان به تهران به ریاست «علا عبدالغنی برادر» خبر داد. خطیبزاده با اعلام این خبر افزود: هیات سیاسی طالبان در طول مدت حضور در تهران دیدارهایی را با مقامات مسئول کشورمان از جمله وزیر محترم امور خارجه و نماینده ویژه ایران در امور افغانستان داشته و در خصوص روند صلح در افغانستان و مسائل و موضوعات مرتبط

یک نماینده پیشین مجلس گفت: هیچ وقت

مناسبات ما با گروه‌های ملیشایی و دست به

اسلحه کمکی به منافع ملی کشور نکرده است

و هزینه‌های بیشتری را هم ایجاد کرده است.

«حسنت‌الله فلاحت‌پیشه» در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به تحولات در افغانستان و تشدید فضای امنیتی و سیاسی در این کشور اظهار کرد: واقعیت این است که اصولاً به رسمیت شناختن جریانی که با زور اسلحه و ارعاب می‌خواهد در کشور همسایه حاکم شود، به ضرر کل کشورهای است که این گروه و جریان را به رسمیت بشناسند، به ویژه اینکه افغانستان کشوری است که تحولات سیاسی و گروه‌های قوم‌ی و مذهبی در آن غیرقابل پیش بینی و مدیریت هستند.

وی ادامه داد: طالبان در ۱۳۷۲ با تلاش فوری امنیت سیاسی چند کشور که نقش منفی همواره در تحولات افغانستان داشتند بنیانش گذاشته شد و در آن زمان با موجی از ارعاب

تبادل نظر و رایزنی‌هایی صورت خواهد پذیرفت.

پس از این سفر دیگر خبر خندانی از روابط دیپلماتیک ایران و طالبان شنیده نشد اما در هفته‌های اخیر با پیشروی این گروه در افغانستان، همچنان که هشدارهایی درباره خطر طالبان شنیده می‌شود، سخنانی تازه هم درباره این گروه از سوی رسانه‌های خاص شنیده می‌شود.

جمعه چهارم تیرماه شبکه ای بی سی باتوجه به سخنان سخنگوی طالبان گزارش داد که این گروه هم اکنون ۸۰ درصد از افغانستان را تحت کنترل خود دارد. سهیل شاهین سخنگوی دفتر سیاسی طالبان امارت اسلامی افغانستان در گفت و گو با شبکه ای بی سی گفت که آنها هم اکنون کنترل ۱۶۲ منطقه از افغانستان را در دست دارند. وی تصریح کرد: تنها مرکز افغانستان توسط دولت کابل کنترل می‌شود، اما مناطق اطراف آن در کنترل ما است.

سخنان سخنگوی طالبان در حالی عنوان شد که روند خروج نیروهای نظامی آمریکا از افغانستان در حال تکمیل است و تنها بخش جزئی از نیروها در افغانستان مانده اند!

فردای آن روز، روزنامه کیهان یادداشت روز خود را به پیشروی طالبان در افغانستان اختصاص داد و در بخشی از آن نوشت: «در این پیشروی‌ها خبری از جنایت‌های هولناک، شبیه جنایات داعش در عراق نیست. طالبان حتی اعلام کرده کاری با شیعیان این کشور هم ندارد (و تا لحظه تنظیم این گزارش نیز خبری درباره جنایت این گروه علیه شیعیان افغان لاقال، مخابره نشده است). طبق این گزارش‌ها، خبری

تبادل نظر و رایزنی‌هایی صورت خواهد پذیرفت. پس از این سفر دیگر خبر خندانی از روابط دیپلماتیک ایران و طالبان شنیده نشد اما در هفته‌های اخیر با پیشروی این گروه در افغانستان، همچنان که هشدارهایی درباره خطر طالبان شنیده می‌شود، سخنانی تازه هم درباره این گروه از سوی رسانه‌های خاص شنیده می‌شود.

جمعه چهارم تیرماه شبکه ای بی سی باتوجه به سخنان سخنگوی طالبان گزارش داد که این گروه هم اکنون ۸۰ درصد از افغانستان را تحت کنترل خود دارد. سهیل شاهین سخنگوی دفتر سیاسی طالبان امارت اسلامی افغانستان در گفت و گو با شبکه ای بی سی گفت که آنها هم اکنون کنترل ۱۶۲ منطقه از افغانستان را در دست دارند. وی تصریح کرد: تنها مرکز افغانستان توسط دولت کابل کنترل می‌شود، اما مناطق اطراف آن در کنترل ما است.

سخنان سخنگوی طالبان در حالی عنوان شد که روند خروج نیروهای نظامی آمریکا از افغانستان در حال تکمیل است و تنها بخش جزئی از نیروها در افغانستان مانده اند! فردای آن روز، روزنامه کیهان یادداشت روز خود را به پیشروی طالبان در افغانستان اختصاص داد و در بخشی از آن نوشت: «در این پیشروی‌ها خبری از جنایت‌های هولناک، شبیه جنایات داعش در عراق نیست. طالبان حتی اعلام کرده کاری با شیعیان این کشور هم ندارد (و تا لحظه تنظیم این گزارش نیز خبری درباره جنایت این گروه علیه شیعیان افغان لاقال، مخابره نشده است). طبق این گزارش‌ها، خبری

نگاهی دوباره به سخنانی که این روزها درباره تغییر طالبان افغانستان شنیده می‌شود

طالبان غیر قابل اعتماد است

از قتل‌عام غیرنظامیان بی‌گناه و تخریب خانه‌ها هم نیست و

آنچه هست، صرفا درگیری با نیروهای مسلح دولتی است …

به عبارتی، نیروهای طالبانی که امروز از آن حرف می‌زنیم، اولاً نیروی یکدست و هماهنگی نیست ثانیاً، با طالبانی که می‌شناختیم و مثلا سرس می‌برید، تفاوت‌هایی کرده است.

طالبان این تغییر رویه را رسماً نیز اعلام کرده‌ام اما میزان صحت

و سقم این ادعاها نیاز به بررسی جدی دارد.»

پس از آن، روز چهارشنبه خبرگزاری تسنیم نیز در گزارشی با عنوان «با طالبان تغییر کرده» نوشت: «سابقه افراط و خشونت‌های این گروه در آن دوران بر کسی پوشیده نیست. رفتار آنان به نحوی بود که حتی در مقطعی موضوع احتمال درگیری نظامی‌بین ایران و طالبان در مرزهای شرقی در شورای عالی امنیت ملی مطرح شد. اما گروه طالبان اینک مدعی است که از گذشته درس عبرت‌های زیادی گرفته و طالبان امروز طالبان گذشته نیست و در رفتار و الگوهای خود تغییرات جدی انجام داده است. آنها می‌گویند که اعتقادی به کشتار و بخصوص کشتار شیعیان در افغانستان ندارند و دیپلمات‌های دیگر کشورها را نیز هدف قرار نمی‌دهند و با همسایگان هم رابطه خوبی دارند.

ادعایی که اگرچه با گذشته‌ی طالبان نمی‌خواند، اما قابل بررسی است. منتها طالبان باید این مسئله را در عمل اثبات کند و گفتن چنین تغییری در مقام لفظ کارکرد کاملی ندارد. برخی از اقدامات طالبان در همین دوره اخیر نیز می‌تواند این نگرانی را به وجود بیاورد که این تغییر ادعای بزرگی است و

فلاحت‌پیشه:

تطهیر طالبان، خلاف ثبات در سیاست خارجی کشور است

تحلیل اشتباه است ضمن این که طالبان قبل از ایران با آمریکا مذاکره می‌کرد و می‌بینیم که هیچ اقدامی از سوی طالبان علیه آمریکا صورت نمی‌گیرد و این گروه یک رابطه قابل تنظیمی‌ها با آمریکا شکل داده است.

وی ادامه داد: معتقدم تکثر در سیاست خارجی کشور را باید تا حد زیادی تعدیل کنیم چرا که به سیاست خارجی ضربه جدی زده است و مناسفانه برخی گروه‌ها و افراد سیاسی در کشور که دارای قلم‌های اقتدار امیز هستند سعی دارند با قلم خود و طرح یک سری مسایل بر روند سیاست خارجی اثر بگذارند. ششاد بودیم که این ناحیه چنه ضرباتی به روابط ایران با عراق و کشورهای عربی وارد شده است یا اینکه حوزه عملی چالش‌هایی را بین ایران

وجود ندارد، به ضرر منافع ملی کشور است و معتمد تحلیل غالب در منطقه این است که کشورهای مداخله گر در منطقه و کشورهایی که به اسنم امنیت به دانشجویان کشورهای مسلمان ادامه می‌دهند یا دنبال ایجاد پایگاه نظامی هستند، همواره دنبال گروه‌های دست به سلاح در منطقه هستند و هیچ نشانه ای نیست که طالبان خارج از این راهبرد عمل می‌کند. این نماینده پیشین مجلس درباره رویکرد دولت جدید ایران در رابطه با افغانستان و طالبان گفت: معلوم نیست سیاست خارجی دولت آینده چگونه شکل می‌گیرد چون راهبردهای کلان در کشور نکرده است و هزینه‌های بیشتری را هم ایجاد کرده است و باید درباره طالبان با منطق بیشتری رفتار کنیم.

وی درباره سیاست ایران در این چارچوب در

سال‌های گذشته خاطرنشان کرد: هرگونه تلاش برای وابسته کردن سیاست خارجی کشور به

گروهی که شواهدی از تفاوتش با طالبان ۱۳۷۳

گفت‌وگوی وزرای خارجه آمریکا و عربستان درباره ایران

وزیران خارجه عربستان و آمریکا در رابطه با ایران بحث و بررسی کردند.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رسمی عربستان

(واس)، فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان و اتونئی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا در حاشیه نشست وزیران خارجه کشورهای گروه ۲۰ که در ایتالیا برگزار شد با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند.

در این دیدار در رابطه با شرکات‌های راهبردی میان دو کشور و راه‌های تقویت آن در زمینه‌های مختلف بحث و رایزنی شد.

با روزنامه‌هاآرتص مدعی شد که نگرانی‌های رژیم صهیونیستی درباره برنامه هسته‌ای ایران قابل توجه است.

اشتاین مایر در پاسخ به سوالی درباره نقش خود به عنوان وزیر امورخارجه آلمان

وی خاطرنشان کرد: ممکن است همیشه نتوانیم به بهترین راه برای تحقق این هدف دست یابیم. به این حال معتقدیم که تجدید برنامه بهترین و موثرترین راه برای جلوگیری از دستیابی ایران به بمب هسته ای است. اشتاین مایر که در جریان مذاکرات هسته ای ایران و ۵۰۱ وزیر امورخارجه آلمان بود در ادامه به مذاکرات احیای برنامه در وین اشاره کرد و تأزگی می‌ها رئیس جمهور رابولین و رئیس ستاد مشترک ارتش اسرائیل در این باره گفت وگو کرد. وقتی صحبت از ایران به میان می‌آید، اسرائیل و آلمان یک هدف استراتژیک مشترک دارند؛ اینکه ایران نباید موفق باشند.

ویژه

غرامت خواهی کی یف از تهران

برای ماجرای هواپیمای اوکراینی

وزارت خارجه اوکراین خواستار پرداخت غرامت بیشتر از سوی ایران به خانواده جان باختگان سانحه هواپیمای اوکراینی شد.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری اوکراین فُرم، یوهنی ینین معاون وزیر امور خارجه اوکراین درباره پرداخت غرامت از سوی ایران به خانواده جان باختگان سانحه هواپیمای اوکراینی در گفت و گو با رادیو لیبرتی گفت: در مورد طرف ایران، می‌توانم بگویم که پرداخت غرامت به برخی خانواده‌ها، ایران را از مسئولیت قانونی بین المللی اش نمی‌رهاند. ایران نخواهد توانست از پرداخت غرامت خودداری کند. در جهان سابقه ندارد که قربانیان پس از سقوط یک هواپیما غرامت دریافت نکنند.

ادو گفت: اوکراین مطمئن است که میزان توافق شده غرامت در مذاکرات بین دولت‌ها بالاتر از میزانی خواهد بود که به طور یکجانبه پیشنهاد شده است.

او همچنین درباره زمان پرداخت غرامت گفت: متأسفانه، نمی‌توانم در چنین وضعیتی زمان دقیقی را که انجام خواهد شد، بگویم، به عوامل زیادی بستگی دارد. اما می‌توانم با اطمینان بگویم که کسی غرامت نگرفته باقی نخواهد ماند. تمامی منابع و کمک شرکایمان را به کار خواهیم گرفت تا از منافع کسانی که از این رخ داد غمبار لطمه دیده اند، صیانت کنیم.

طبق گزارش‌ها، سفارت ایران در اوکراین در تاریخ ۷ ژوئن آغاز پرداخت

غرامت به خانواده جان باختگان این سانحه را اعلام کرد. به گزارش ایسنا، محسن بهاروند معاون امور حقوقی و بین المللی وزارت امور خارجه که مسوول مذاکرات در این باره است، پیشتر تصمیم دولت ایران را مبنی بر پرداخت به خانواده‌های جانباختگان مورد تأکید قرار داد.

معاون امور حقوقی و بین المللی وزارت امور خارجه همچنین با تصریح و تأکید بر توصیه‌های ایران در گزارش نهایی در خصوص هواپیمای اوکراینی و اعلام خرسندی از توجه ایکناو به آنها و تنظیم برنامه‌های کاری برای اجرایی کردن این توصیه‌ها، از هرگونه ابتکار یا برنامه ای برای ارتقا ایمنی هوانوردی بین المللی استقبال کرد.

بهاروند البته با اشاره به «ظهارات و مواضع سیاسی و غیرحرفه‌ای»، نسبت به هرگونه سیاسی کردن موضوع هشدار داد و اعلام کرد که چنین اقداماتی با هر بهانه یا توجیهی، نه تنها هیچ کمکی به ارتقا ایمنی هوانوردی نمی‌کند بلکه باعث انحراف از اهداف فنی ایکناو و حمل و نقل هوایی ایمن می‌گردد. طبق این گزارش، تاکنون تعدادی از خانواده‌های جانباختگان غرامت را دریافت کرده‌اند.

رویداد

ناخرسندی اسرائیل

درباره خروج آمریکا از خاورمیانه

رئیس رژیم صهیونیستی به رئیس جمهور آمریکا تأکید کرده است که خروج آمریکا از منطقه منجر به نزدیک شدن کشورهای عربی به ایران می‌شود.

به گزارش ایسنا، پایگاه خبری عرب ۴۸ به نقل از روزنامه صهیونیستی هآرتص اعلام کرد که روون رابولین، رئیس رژیم صهیونیستی در دیدار اخیر خود با جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا نسبت به خروج آمریکا از منطقه هشدار داده و گفته است که این مساله منجر به نزدیک شدن کشورهای عربی به ایران می‌شود.

یک منبع سیاسی به این روزنامه عبری تأکید کرده است: رابولین اطلاعاتی درخصوص تماس‌های ایران با برخی کشورهای عربی خلیج(فارس) به بایدن داده است و گفته است که قطر از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران حمایت مالی می‌کند.

اکتوبنیک

چاله آمریکا در تعاملات اقتصادی چین و ایران

الماتیور نوشت: از زمان نهایی شدن توافق نامه همکاری استراتژیک ۲۵ سساله ی چین و ایران در ماه مارس، یکن و تهران اخباری در این زمینه منتشر نکرده اند و هیچ اعلامیه عمده‌ای هم در این باره نداده اند. شاید دلایل این است که انتخبات ریاست جمهوری ایران در پیش بود و تصمیمات بعدی توسط دولت آینده اتخاذ می‌شود.

به گزارش انتخاب، در ادامه این مطلب آمده است: در حالی که جزئیات کمی در مورد توافق وجود دارد و در رسانه‌های ایرانی توجه زیادی به آن نشده است، اما نشانه‌هایی می‌بینیم مبنی بر اینکه روابط چین و ایران در مسیر جدیدی پیش می‌رود.

در همین ارتباط باید گفت که در سایه‌ی این توافق، امیدهای جدیدی در مورد عضویت ایران در سازمان همکاری شانگ‌های به وجود آمده است. ایران که از سال ۲۰۰۵ به عنوان ناظر در اتحادیه اوراسیا شناخته شده است در سال ۲۰۰۸ و دوبار در سال ۲۰۰۹ رسماً درخواست عضویت کامل در سازمان همکاری شانگ‌های را داد. اما تحریم‌های سازمان ملل مانع از پیوستن تهران به این سازمان شد. اگر تهران موفق شود که به این سازمان بپیوندد، بدان معناست که توافق نامه همکاری استراتژیک ۲۵ ساله ی تهران با یکن توانسته است شرایط را به کلی دگرگون کند. در یک نشست خبری مطبوعاتی در تاریخ ۳۰ مه، نظام الدین زاهدی، سفیر تاجیکستان در ایران اعلام کرد که عضویت دائمی ایران در سازمان همکاری شانگ‌های بخشی از دستور کار این گروه در اجلاس امسال است. به گفته نظام الدین، عضویت ایران یکی از برنامه‌های اصلی سازمان همکاری شانگ‌های است و اگر کشورهای دیگر آماده پذیرش ایران باشند، تاجیکستان این کار را می‌کند. جالب است بدانید که تاجیکستان در سال ۲۰۱۷ با عضویت کامل ایران در این سازمان مخالفت کرد. در ماه سپتامبر، رئیس جمهور تازه انتخاب شده ایران قرار است به اجلاس سازمان همکاری شانگ‌های در دو هفته دعوت شود. این سازمان که در ابتدا و در هنگام تأسیس با نام «شانگ‌های پنج» شناخته می‌شد یک اتحاد اقتصادی، سیاسی و امنیتی متشکل از هشت کشور چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، هند و پاکستان است. این کشورها عضویت کامل سازمان را دارند.

در حال حاضر، علاوه بر ایران، سه کشور دیگر شامل افغانستان، بلاروس و مولدستان نیز در قالب ناظر با سازمان همکاری دارند که در انتظار عضویت کامل هستند. گفتنی است، بر اساس قوانین منشور سازمان همکاری شانگ‌های، ایران تا زمانیکه تحت تحریم‌های سازمان ملل بود، نمی‌توانست به عضویت کامل آن در آید. هنگامی که این تحریم‌ها در سال ۲۰۱۶ برداشته شد، تحریم‌های ایالات متحده مانع پیوستن ایران به سازمان بود. به خصوص که یکن درباره ی پیوستن ایران به سازمان مورد بحث تردید داشت و اقدامی انجام نداد.

در همین حال، محمد کشتاروزاده، سفیر ایران در چین، افتخار سخنانی در یک گردهمایی مهم سازمان همکاری شانگ‌های را هفته گذشته در ووهان، مرکز استان هوئی چن داشت. در این گردهمایی، رهبران کشورهای عضو، کشورهای ناظر و شرکای گفتگوی سازمان حضور داشتند.

علاوه بر این، وانگ چون، نماینده چین در سازمان ملل و سایر سازمان‌های جهانی اخیراً در وین تأکید کرد که نگرانی‌های این مشروع ایران باید در درستی در مذاکرات در حال انجام برای احیای توافق هسته‌ای ۲۰۱۵، رفع شود.

وانگ با حضور در آخرین نشست کمیسیون مشترک در برنامه به ریاست انریکه مورا، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: پیشرفت صورت گرفته است، اما اختلافات اساسی در مورد مسائلی همچون حذف تحریم‌ها همچنان وجود دارد. هرچند مذاکرات از بیش از دو ماه قبل در جریان است.

اساساً لغو تحریم‌های یکنی نگرانی‌های اصلی یکن است، زیرا این تحریم‌ها برای اجرای توافق چین و ایران مشکل ایجاد می‌کنند. این بدان معنی است که مشارکت ایران و چین نمی‌تواند وارد مرحله عملی شود تا زمانی که واشنگتن محدودیت‌ها را برطرف کند. دیناسفندیاری مشاور ارشد خاورمیانه در گروه بحران بین‌الدین، اظهار نوشت: قسمت زیادی از تعمیق روابط اقتصادی وعده داده شده میان تهران و یکن، به لغو تحریم‌های یک جانبه ایالات متحده بستگی خواهد داشت. زیرا چین نمی‌خواهد آشکارا تحریم‌ها را زیر پا بگذارد و در مقابل واشنگتن قرار گیرد. به این ترتیب، روابط چین و ایران تنها در صورت حل بحران هسته‌ای بین تهران و واشنگتن می‌تواند به پتانسیل مورد نظر خود برسد.

موضوع دیگری است که سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و انجمن همکاری‌های بین المللی صنایع کوچک و متوسط شانگ‌های، مرکزی را برای ارتقای همکاری‌های بین دو کشور در زمینه ی تجارت‌های کوچک در این ماه افتتاح کردند.